

В. М. Войтенко, В. А. Савченко

Капчинський Михайло Якович

КАПЧИНСЬКИЙ Михайло Якович (1889, за ін. даними – 1890, м. Біла Церква, нині Київ. обл. – 1981, Москва) – кінорежисер, організатор кіновиробництва. Закін. історико-філол. факультет Університету св. Володимира у Києві (1912), економіко-політ. факультет Комуніст. університету ім. Артема (Харків, 1923). Учасник 1-ї світової війни. Під час воєн. дій 1918–20 служив політпрацівником, у Червоній армії, працював у Бессараб. рад. уряді. Заст. голови Одес. губерн. політпросвіти, очолював кіновідділ в Одесі. Директор Об'єдн. (Одес. і Ялтин.) кінофабрики ВУФКУ (1922–25), 1-ї кінофабрики «Держкіно» (Москва, 1925–26); на студії «Українфільм» (Київ, 1927–35). У 1930-х рр. неодноразово був заарешт. за звинуваченнями у троцькізмі та фінанс. зловживаннях, виключався та поновлювався в партії. Обіймав посаду реж. 1-ї категорії студії «Моснаукфільм» (1939–53), де створив низку наук.-популяр. фільмів. 2 лютого 1953 знову заарешт., 1954 засудж. до позбавлення волі на 1,5 р. Реабіліт. 1957. Поставив кінокартини: «Від темряви до світла», «Шведський сірник» за оповіданнями А. Чехова (обидві – 1922), «Потоки» (автор сценарію), «Магнітна аномалія» (обидві – 1923), «Кафе Фанконі» (1927), «Леся», «Греблю прорвано» (1928), «Біла смерть» (1935, автор сценарію, заборон. до показу), «Остання ніч» (1935). Забезпечував зйомки стрічки С. Ейзенштейна «Броненосець “Потьомкін”» (1925).

Рекомендована література

1. Кино и время. Режиссеры советского художественного кино. Москва, 1963. Вып. 3;
2. Капчинський М. Біля Чорного моря. Спогади // КИНО-КОЛО. 2003. № 17–18;
3. Морозов Ю., Дерев'янка Т. Єврейські кінематографісти в Україні. 1910–1945 роки. К., 2004;

4. Капчинский О. Михаил Капчинский: штрихи к портрету // Юго-Запад. Одессика. 2008. № 6.

Бібліографічний опис:

Капчинський Михайло Якович / В. М. Войтенко, В. А. Савченко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-9533>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).